

O P I N I O N

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΚΟΤΣΗΣ

Τραπεζική Ένωση: Δύο βήματα μπροστά, ένα πίσω

Φορολογούμενοι και καταθέτες θα κληθούν να πληρώσουν το μάρμαρο

22 Απρ. 14 (13:22) | *upd*: 22 Απρ. 14 (12:37)

«Το δις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού», έλεγαν με τη σοφία τους οι πρόγονοί μας. Τη ρήση αυτή φαίνεται να αγνοούν οι σημερινοί ηγέτες της Ευρώπης, όταν από τα λάθη στην κατασκευή της Νομισματικής Ένωσης και του Ευρώ δεν διδάχθηκαν τίποτα. Πώς να εξηγήσει κανείς αλλιώς την προχειρότητα και την απροθυμία τους να οικοδομήσουν μια Τραπεζική Ένωση που να αντέχει στο χρόνο, αλλά και να πληροί και το βασικό σκοπό για τον οποίο δημιουργείται; Να παρέχει δηλαδή ασφάλεια και σταθερότητα στον χρηματοπιστωτικό τομέα, αλλά και στους καταθέτες που τους εμπιστεύονται τις οικονομίες τους.

Αρχικά οι τρεις πυλώνες, που θα στηριζόταν η τραπεζική ένωση ήσαν:

(α) μια κοινή εποπτική αρχή, (β) ένας μηχανισμός εκκαθάρισης και (γ) ένα κοινό ταμείο εγγύησης των καταθέσεων. Στο δρόμο, μετά από τις αντιδράσεις των γερμανικών ταμειευτηρίων και των τοπικών τραπεζών, ο τρίτος πυλώνας, που αφορούσε στις καταθέσεις, ξεχάστηκε. Για να μείνουν όμως τρεις, ο δεύτερος πυλώνας έσπασε στα δύο. Στον μηχανισμό εκκαθάρισης (SRM) και το ταμείο στήριξης και εκκαθάρισης (SRF).

Η ίδρυση της ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης αποτελεί τη σημαντικότερη ενωτική κίνηση στην Ευρώπη μετά από 15 χρόνια

Η ίδρυση της ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης αποτελεί τη σημαντικότερη ενωτική κίνηση στην Ευρώπη μετά από 15 χρόνια, εξίσου σημαντική με τη Νομισματική Ένωση. Με τη Νομισματική Ένωση, τα κράτη-μέλη παραιτήθηκαν από την άσκηση αυτόνομης νομισματικής πολιτικής και την παραχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Τώρα τα κράτη μεταβιβάζουν την τραπεζική εποπτεία, που ασκούσαν σε εθνικό επίπεδο, στις παραπάνω ευρωπαϊκές αρχές που ιδρύονται.

Η ανάγκη για μια υπερεθνική εποπτεία προέκυψε με την πάροδο του χρόνου, από τις συνθήκες που δημιουργήθηκαν στο χρηματοπιστωτικό τομέα. Σε όλον τον κόσμο, όπως και στην Ευρώπη, οι τράπεζες έχουν διογκωθεί υπέρμετρα σε βαθμό που ο ισολογισμός τους να είναι πολλαπλάσιος σε μέγεθος από τον προϋπολογισμό των κρατών που είναι εγκαταστημένες. Οι τριάντα μεγαλύτερες τράπεζες στον κόσμο, μεταξύ των οποίων και πολλές ευρωπαϊκές, διαθέτουν κατά μέσο όρο 900 θυγατρικές, διάσπαρτες σε 44 διαφορετικές χώρες. Είναι προφανές, ότι η εποπτική αρχή

της έδρας από μόνη της δεν μπορεί να είναι επαρκής. Η εμπειρία της τελευταίας κρίσης, με τις αλυσιδωτές επιδράσεις σχεδόν σε όλες τις χώρες, δείχνει ότι ο έλεγχος πρέπει να είναι υπερεθνικός για να προλαμβάνει καταστάσεις.

Η εμπειρία της τελευταίας κρίσης δείχνει ότι ο έλεγχος των τραπεζών πρέπει να είναι υπερεθνικός για να προλαμβάνει καταστάσεις

Αποτέλεσμα της τραπεζικής κρίσης ήταν η υπερχρέωση των χωρών και η μετακύλιση του κόστους της διάσωσης στις πλάτες των φορολογούμενων πολιτών. Αυτό θεωρήθηκε απαράδεκτο και γι' αυτό δεν θα έπρεπε να επαναληφθεί. Οι τραπεζίτες, που τις καλές μέρες απολάμβαναν τα κέρδη, μαζί με τους πιστωτές της τράπεζας, θα πρέπει από εδώ και στο εξής να αναλαμβάνουν το κόστος των όποιων

ριψοκίνδυνων επιλογών τους. Σε περίπτωση χρεοκοπίας, θα πρέπει να συμβάλλουν με το 8% του ισολογισμού για την κάλυψη των ζημιών. Αν το ποσό αυτό δεν είναι αρκετό θα κληθεί το Ταμείο Εκκαθάρισης, όπως επίσης και οι καταθέτες άνω των 100.000 Ευρώ να συμμετάσχουν. Στο τέλος, αν η τρύπα δεν μπορεί να κλείσει, θα συνεισφέρει και ο προϋπολογισμός της χώρας προέλευσης. Αρα οι φορολογούμενοι συνεχίζουν να παραμένουν στο παιχνίδι της σωτηρίας των τραπεζών.

Ποια είναι λοιπόν τα αδύνατα σημεία της νέας Τραπεζικής Ένωσης;

Πρώτον, δημιουργήθηκε ένας περίπλοκος, αργός και προβληματικός μηχανισμός εκκαθάρισης, ο SRM, όπου για να ληφθεί μια απόφαση σωτηρίας ή εκκαθάρισης μιας τράπεζας θα πρέπει μέσα σε 24 ώρες να συντονισθούν εννέα επιτροπές με συνολικά 143 ψήφους (Financial Times). Στην περίπτωση της Dexia Bank για παράδειγμα, χρειάστηκαν εβδομάδες διαπραγματεύσεων μεταξύ Γαλλίας και Βελγίου για να καταλήξουν σε ένα κοινό σχέδιο σωτηρίας.

Δεύτερον, το Ταμείο Εκκαθάρισης (SRF) θα συγκεντρώσει μετά από 8 χρόνια μόλις 55 δισ. Ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να επαρκεί για την περίπτωση χρεοκοπίας μιας μεσαίας τράπεζας, όχι όμως για να αντιμετωπίσει μια νέα χρηματοπιστωτική κρίση, αφού στην τελευταία χρειάστηκαν ποσά που ανέρχονταν σε 1,6 τρισ. Ευρώ σε εγκρίσεις, από τα οποία εκταμιεύθηκαν 260 δισ. από τους προϋπολογισμούς για να μην καταρρεύσουν οι τράπεζες.

Η Τραπεζική Ένωση μπορεί να βελτιώνει κάπως την κατάσταση, δεν λύνει όμως το πρόβλημα στη βάση του

Τρίτον, παραπέμφθηκε στις καλές μέρες η κοινή εγγύηση καταθέσεων, που σημαίνει, ότι αν κάποιο κράτος παρά τη νομοθετική ρύθμιση δεν είναι σε θέση να προστατέψει τις καταθέσεις των πολιτών του, τότε αυτές θα τεθούν σε κίνδυνο. Αυτό θα έχει ως συνέπεια τη συντήρηση της ανασφάλειας, με αποτέλεσμα να συνεχισθεί η αιμορραγία κεφαλαίων από τις αδύναμες στις ισχυρές χώρες του Βορρά.

Συμπέρασμα; Η Τραπεζική Ένωση μπορεί να βελτιώνει κάπως την κατάσταση, δεν λύνει όμως το πρόβλημα στη βάση του, αφού και οι φορολογούμενοι αλλά και οι καταθέτες σε πολύ δύσκολες καταστάσεις, θα είναι εκείνοι που θα κληθούν να πληρώσουν το μάρμαρο.

*** Ο Χαράλαμπος Γκότσης είναι Καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου Πειραιώς**

Διαβάστε περισσότερα

συμφωνία Ευρώπη τραπεζική ένωση
σχέδιο διάσωσης τραπεζών διάσωση
χρηματοπιστωτικά ιδρύματα χρηματοπιστωτική σταθερότητα
Χαράλαμπος Γκότσης χρηματοπιστωτικός τομέας
χρηματοπιστωτική κρίση τρεις πυλώνες
κοινή εγγύηση καταθέσεων

0 Σχόλια The TOC

Σύνδεση ▾

Ταξινόμηση με βάση τα καλύτερα ▾

Κοινοποίηση Αγαπημένο ★

Ξεκινήστε τη συζήτηση...

Σχολιάστε πρώτος.

ΕΠΙΣΗΣ ΣΤΟ THE TOC

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ;

Η Μανωλίδου δεν...έχει μιά! Πώς τελείωσαν τα λεφτά

3 σχόλια • 4 μέρες πριν

dimrap — περασατε μανταμιτσα απο το κοινωνικο παντοπωλειο να να σας τρατάρουμε κατι τις.. :D

Η EBU ζητά παρέμβαση Σαμαρά για ΝΕΡΙΤ

1 σχόλιο • 3 μέρες πριν

Λευτερης — Οι πρασινορουφιανοι ποτε θα εξαφανιστουν απο την Δημοσια ...

Παραλήρημα του Μητροπολιτη Γόρτυνος: «Αισχροί οι ...

1 σχόλιο • 6 μέρες πριν

Modai — Καρκινος στην μητρα της παναγιας

Η λιτότητα «έφαγε» τη γαλλική κυβέρνηση

1 σχόλιο • 2 μέρες πριν

MARINOS.S. — quelle decadence

Εγγραφή

Προσθέστε το Disqus στην ιστοσελίδα σας

THE TOC
TIMES OF CHANGE

Πολιτική
Οικονομία
Διεθνή
Πολιτισμός
Αθλητικά

New Life
Creatives
Well Being
City
LGBT
Stop Racism

Know your money
Magazine
Καιρός
The Talk of the TOC
Opinion

People & Style
Auto
Ταξίδια
Τεχνολογία
Γεύσεις

Μόδα
Beauty
Home Deco
Trends
Hobbies
Green

TOC TV
Newsroom
Live Tweets
News in English
TOC Studio
On the Road
Fun

